

بسم الله الرحمن الرحيم

آموزشگاه تحلیل داده

تخصصی ترین مرکز برنامه نویسی و دیتابیس در ایران

آموزش مجتمع سازی CLR در SQL Server 2012 قسمت دوم

مدرس : مهندس افشین رفوآ

رمز فایل : tahlildadeh.com

کلیه حقوق مادی و معنوی این مقاله متعلق به آموزشگاه تحلیل داده می باشد و هر گونه استفاده غیر قانونی از آن پیگرد قانونی دارد.

حل کردن مشکلات رایج در Database Programming

بخش قبلی، برنامه نویسی بر پایه CLR را در سطحی بالاتر که راجع به T-SQL، extended stored procedures XPها (، و کدی در middle-tier است، قرار داد. در این بخش، ما نگاهی به دسته ای از task ها و الگوهایی (pattern) که یک database application developer ممکن است با آن مواجه شود، خواهیم انداخت، و چگونگی استفاده (یا عدم استفاده) از CLR integration جهت حل کردنشان را مورد بحث قرار خواهیم داد. ما چندین code example در اختیار قرار می دهیم، هم در C# و هم در Visual Basic .NET.

اعتبار دهی داده ها با استفاده از NET Framework Library

CLR integration در SQL Server 2005 به کاربران اجازه می دهد از عملکرد غنی (rich functionality) که توسط class library های NET Framework فراهم شده، برای حل مشکلات database programmingشان استفاده کنند.

یک مثال، استفاده از expression های مرتب است، جهت فراهم کردن الگوهای پیچیده تر نسبت به آنچه که با استفاده از اپراتور LIKE در T-SQL در دسترس است. کد زیر را که چیزی جز یک wrapper ساده اطراف کلاس RegEx در System.Text.RegularExpressions namespace نیست، ملاحظه فرمایید.

```
Imports System.Data.SqlTypes
Imports Microsoft.SqlServer.Server
Imports System.Text.RegularExpressions

Partial Public Class Validation

    True, IsPrecise:=True)> _
    Public Shared Function RegExMatch(ByVal pattern As String, _
        ByVal matchString As String) As Boolean

        Dim r1 As Regex = New Regex(pattern.TrimEnd(Nothing))
        Return r1.Match(matchString.TrimEnd(Nothing)).Success
    End Function

    True, IsPrecise:=True)> _
    Public Shared Function ExtractAreaCode(ByVal matchString As String)_
        As SqlString

        Dim r1 As Regex = New Regex("\((?[1-9][0-9][0-9])\)")
        Dim m As Match = r1.Match(matchString)

        If m.Success Then
            Return m.Value.Substring(1, 3)
        Else
            Return SqlString.Null
        End If

    End Function
End Class
```

```
using System.Data.SqlTypes;
using Microsoft.SqlServer.Server;
using System.Text.RegularExpressions;

public partial class Validation
{
    [SqlFunction(IsDeterministic = true, IsPrecise = true)]
    public static bool RegExMatch(string pattern, string matchString)
    {
        Regex r1 = new Regex(pattern.TrimEnd(null));
        return r1.Match(matchString.TrimEnd(null)).Success;
    }

    [SqlFunction(IsDeterministic = true, IsPrecise = true)]
    public static SqlString ExtractAreaCode(string matchString)
    {
        Regex r1 = new Regex("\((?[1-9][0-9][0-9])\)");
        Match m = r1.Match(matchString);
```

```

        if (m.Success)
            return m.Value.Substring(1, 3);
        else return SqlString.Null;
    }
}

```

بیا بیاید فرض کنیم متدهای `RegexMatch()` و `ExtractAreaCode()` ، به عنوان تابع های `(function)` تعریف شده توسط کاربر، در `database` با آپشن `RETURNS NULL ON NULL INPUT` ثبت شده اند، به طوری که `function` ، هنگامی که هر یک از ورودی هایش `(input)` بی اثر هستند، بی اثر باز می گردد. این، به ما اجازه می دهد از نوشتن هر `special null handling code` درون `function` بپرهیزیم.

حالا می توانیم `constraint` هایی روی ستونهای جدولی که از کد بالا برای اعتبار دهی آدرسهای ایمیل و شماره تلفن استفاده می کند، به ترتیب زیر تعریف کنیم:

```

CREATE TABLE contacts
(
    firstName nvarchar(30),
    lastName nvarchar(30),
    emailAddress nvarchar(30) CHECK
    (dbo.RegExMatch(' [a-zA-Z0-9_\-]+@([a-zA-Z0-9_\-]+\.)+(com|org|edu)',
        emailAddress) = 1),
    usPhoneNo nvarchar(30) CHECK
    (dbo.RegExMatch(
        '\([1-9][0-9][0-9]\) [0-9][0-9][0-9]\-[0-9][0-9][0-9][0-9]',
        usPhoneNo)=1),
    areaCode AS dbo.ExtractAreaCode(UsPhoneNo) PERSISTED
)

```

به یاد داشته باشید که ستون `areaCode` ، یک ستون دائمی و محاسبه شده است، که `area code` را از ستون `usPhoneNo` با استفاده از تابع `ExtractAreaCode()` بیرون می کشد. ستون `areaCode` ممکن است `index` شود، و `query` ها را در جدولی که توسط `area code` دنبال مخاطبین می گردد، تسهیل می کند.

بطور کلی، این مثال نشان می دهد چگونه می توان از `library` های `.NET Framework` برای افزایش `T-SQL` `built-in function library` با تابع های مفید که در `T-SQL` به سختی بیان می شوند، استفاده کرد.

بدست آوردن خروجی

نیاز به بدست آوردن خروجی از یک `database object` از قبیل یک `stored procedure` یا یک `view` که درون سرور اجرا می شود، یکی از رایج ترین `task` های `database programming` است. اگر بتوان خروجی را با استفاده از یک `query` واحد ایجاد کرد، آنگاه می توان این کار را تنها با استفاده از یک `view` یا یک `inline table-valued function` انجام داد. اما، اگر برای ایجاد خروجی، نیاز به عبارات چند گانه و `procedural logic` باشد، آنگاه دو آپشن وجود دارد `stored procedure` ها: `table-valued function` ها. در حالیکه `SQL Server`

2000 دارای table-valued function ها است، اما می توان آنها را فقط در T-SQL نوشت. با CLR integration در SQL Server 2005 ، می توان این function ها را با استفاده از یک زبان مدیریت شده (managed language) نیز نوشت. در این بخش، ما نگاهی به چگونگی نوشتن stored procedure ها و table-valued function ها با استفاده از CLR می اندازیم.

برگرداندن خروجی نسبی (relational results) از T-SQL ، چه به عنوان return value یک table-valued function ، چه از طریق "caller's pipe" مستقیم و همیشه حاضر، درون یک stored procedure ممکن است: از هر جایی در یک stored procedure بدون در نظر گرفتن nesting در execution level یک عبارت SELECT اجرا شده، خروجی را به caller باز می گرداند.

اگر دقیق تر بگوییم، این درست است که عبارات SELECT ، مقدار دهی به متغیر را اجرا نمی کنند. عبارات PRINT ، READTEXT ، FETCH ، و RAISERROR ، نیز خروجی را مستقیماً به caller باز می گردانند.

به یاد داشته باشید که " caller " بدرستی تعریف نشده است؛ بستگی به فراخوانی بافت (invocation context) در stored procedure دارد.

اگر یک stored procedure از هر client data access API (OLEDB ، ODBC ، یا SQLClient) فراخوانده شود، caller ، API واقعی و هر abstraction (مثلاً، hstmt ، IRowset ، یا SqlDataReader) که برای ارائه خروجی مهیا می کند، است. بطور کلی، این بدین معناست که خروجی بدست آمده از درون یک stored procedure ، به API فراخواننده بازگردانده خواهد شد، و همه frame های T-SQL روی stack را کنار می گذارد، مانند مثال زیر:

```
CREATE PROC proc1 AS
    SELECT col1 FROM dbo.table1;
CREATE PROC proc2 AS
    EXEC proc1;
```

هنگام اجرای رویه proc2 ، خروجی بدست آمده از proc1 ، به caller of proc2 می روند. فقط یک راه هست که در آن proc2 می تواند خروجی بدست آمده را capture کند: از طریق stream کردن خروجی به disk ، با استفاده از INSERT یا EXEC ، به یک جدول دائم یا موقت، یا یک جدول متغیر.

```
CREATE PROC proc2 AS
    DECLARE @t TABLE(col1 INT);
    INSERT @t (col1) EXEC proc1;
    -- do something with results
```

Stored procedure های CLR SQL Server 2005 ، نوع جدیدی از caller را معرفی می کنند. وقتی یک query با استفاده از ADO.NET provider از درون یک frame مدیریت شده اجرا می شود، خروجی از طریق SqlDataReader قابل دسترسی می شوند و می توانند درون stored procedure مصرف شوند.

```

...
Using conn As New SqlConnection("context connection = true")
    conn.Open()
Dim cmd As SqlCommand = New SqlCommand( _
    "SELECT col1 FROM dbo.table1", conn)
Dim reader As SqlDataReader = cmd.ExecuteReader()

    Do While reader.Read()
' Do something with current row
    Loop
End Using

```

...در: C#

```

...
using (SqlConnection conn= new SqlConnection("contect connection = true"))
{
    ...
    SqlCommand cmd = new SqlCommand(
        "SELECT col1 FROM dbo.table1", conn);
    SqlDataReader reader = cmd.ExecuteReader();
    while (reader.Read())
    {
        // do something with current row
    }
    ...
}

```

... مسئله ای که باقی می ماند، این است که یک **managed routine** چگونه خروجیش را به **caller** باز می گرداند. این کار در **stored procedure** ها و **table-valued function** ها به طور متفاوتی انجام می شود. یک **stored procedure** از یک مثال **static** که از کلاس **SqlConnection** قابل دسترسی است، جهت بازگرداندن **data** استفاده می کند، در حالیکه یک **table-valued function**، یک **interface** را پیاده سازی می کند که به **SQL Server** اجازه بازیابی خروجی را می دهد. هر دوی اینها در قسمت بعدی مورد بحث قرار می گیرند.

Stored Procedure های CLR و SqlPipe

در میان متدهای در دسترس در کلاس **SqlPipe**، ساده ترینشان، **ExecuteAndSend()** است که یک **command object** را یک پارامتر ورودی در نظر می گیرد. این متد، **command** را اجرا می کند، اما به جای اینکه خروجی برای **managed frame** قابل دسترس کند، خروجی را به فراخواننده **stored procedure** ارسال می کند. این، معادل قرار دادن یک عبارت درون یک **T-SQL stored procedure** است، و در حالیکه ناخوشایندتر است، همراه با معادل **T-SQL**، روی **par** است.

یک **stored procedure** ساده برای اجرای یک **SELECT** در: **T-SQL**

```
CREATE PROC proc1 AS
```

آدرس آموزشگاه : تهران - خیابان شریعتی - بالا تر از خیابان ملک - جنب بانک صادرات - پلاک ۵۶۱ - واحد ۷
88146323 - 88446780 - 88146330

```
SELECT col1 FROM dbo.table1;
```

معادله در: C#

```
...  
[Microsoft.SqlServer.Server.SqlProcedure]  
public static void proc1()  
{  
    using (SqlConnection conn =  
        new SqlConnection("context connection = true"))  
    {  
        conn.Open();  
        SqlCommand cmd = new SqlCommand(  
            "SELECT col1 FROM dbo.table1", conn);  
        SqlContext.Pipe.ExecuteAndSend(cmd);  
        conn.Close();  
    }  
}
```

...

و در: Visual Basic .NET

```
...  
Public Shared Sub VBproc1()  
    Using conn As New SqlConnection("context connection=true")  
        conn.Open()  
        Dim cmd As SqlCommand = New SqlCommand(  
            "SELECT col1 FROM dbo.table1", conn)  
        SqlContext.Pipe.ExecuteAndSend(cmd)  
        conn.Close()  
    End Using  
End Sub
```

...

`SqlConnection.ExecuteAndSend()`، در سناریوهایی که داده های در شرف بازگشت، مستقیماً توسط یک **query** اجرا شده بدست می آیند، خوب جواب می دهد. اما، ممکن است مواردی وجود داشته باشد که در آنها، تغییر **(manipulation)** داده ها قبل از ارسال آنها، یا ارسال داده هایی که از **source** های خارج از **SQL local Server instance** بدست آمده، مطلوب باشد.

SqlConnection، گروهی از متدهایی را که با هم کار می کنند تا **application** ها را قادر به باز گرداندن خروجی اختیاری به **caller**، `SendResultsStart()`، `SendResultsRow()`، و `SendResultsEnd()` کنند، در اختیار می گذارد. در اکثر موارد، این **API** ها، شبیه **API** های `srv_describe` و `srv_sendrow` هستند که برای **extended stored procedure** ها در دسترس هستند.

`SendResultsStart()`، یک **SqlDataRecord** را یک پارامتر ارسالی (**argument**) در نظر می گیرد و شروع یک نتیجه جدید را نشان می دهد. این **API**، اطلاعات **metadata** را از **record object** می خواند و آن را به آدرس آموزشگاه : تهران - خیابان شریعتی - بالا تر از خیابان ملک - جنب بانک صادرات - پلاک ۵۶۱ - واحد ۷

88146323 - 88446780 - 88146330

caller ارسال می کند. متعاقباً، می توان Row ها را با فراخواندن `SendResultsRow()`، یکبار برای هر row که در شرف ارسال است، باز گرداند. بعد از اینکه همه row های دلخواه ارسال شدند، فراخوانی `SendResultsEnd()` جهت نشان دادن پایان خروجی، لازم است.

مثال: بازگرداندن یک RSS Feed در یک CLR Stored Procedure

C# code fragment زیر، بخشی از یک **stored procedure** نشان می دهد که یک **XML document** را از **Web** می خواند. یک **Really Simple Syndication (RSS) feed** از **MSDN-System.Xml** و کلاسهای **System.Xml** برای **parse** کردن آن استفاده می کند، و اطلاعات را به شکل نسبی باز می گرداند. به یاد داشته باشید که کد باید در یک **EXTERNAL_ACCESS** یا **UNSAFE assembly** نمایش داده شود، زیرا **permission** های **Code Access Security (CAS)** که برای دسترسی به اینترنت ضروری هستند، فقط در این دسته از **permission** ها قابل دسترس هستند.

```
...
using (SqlConnection conn =
    new SqlConnection("context connection = true"))
{
    // Retrieve the RSS feed
    XPathDocument doc = new
        PathDocument("http://msdn.microsoft.com/sql/rss.xml");
    XPathNavigator nav = doc.CreateNavigator();
    XPathNodeIterator i = nav.Select("//item");

    // create metadata for four columns
    // three of them are string types and one of the is a datetime
    SqlMetaData[] rss_results = new SqlMetaData[4];
    rss_results[0] = new SqlMetaData("Title", SqlDbType.NVarChar, 250);
    rss_results[1] = new SqlMetaData("Publication Date",
        SqlDbType.DateTime);
    rss_results[2] = new SqlMetaData("Description",
        SqlDbType.NVarChar, 2000);
    rss_results[3] = new SqlMetaData("Link", SqlDbType.NVarChar, 1000);

    // construct the record which holds metadata and data buffers
    SqlDataRecord record = new SqlDataRecord(rss_results);

    // cache a SqlPipe instance to avoid repeated calls to
    // SqlContext.GetPipe()
    SqlPipe sqlpipe = SqlContext.Pipe;

    // send the metadata, do not send the values in the data record
    sqlpipe.SendResultsStart(record);

    // for each xml node returned, extract four pieces
    // of information and send back each item as a row
    while (i.MoveNext())
    {
```

```

record.SetString(0, (string)

i.Current.Evaluate("string(title[1]/text())");
record.SetDateTime(1, DateTime.Parse((string)

i.Current.Evaluate("string(pubDate[1]/text())"));
record.SetString(2, (string)

i.Current.Evaluate("string(description[1]/text())");
record.SetString(3, (string)

i.Current.Evaluate("string(link[1]/text())");
sqlpipe.SendResultsRow(record);
}

// signal end of results
sqlpipe.SendResultsEnd();
}

```

...

به خاطر داشته باشید که بین **call** ها به **SendResultsStart()** و **SendResultsEnd()** ، عبارت **SqlPipe** در یک حالت **busy** تنظیم می شود، و فراخوانی هر متد **SendResultsRow()** ، غیر از **SendResultsRow()** ، منجر به یک **error** خواهد شد **SendingResults property** ، در حالیکه **SqlPipe** در حالت **busy** است، **true** تنظیم می شود.

Table-Valued Functions

CLR integration ، از **function** های **table-valued (TVF)** که در **managed language** ها نوشته شده اند، نیز ساپورت می کند. مانند معادل **T-SQL CLR TVF** ، **CLR TVF** ها نیز ابتداً برای بازگرداندن خروجی جدولی استفاده می شدند. واضح ترین تفاوت این است که **T-SQL table-valued function** ، خروجی را موقتاً در یک جدول ذخیره می کنند، در حالیکه **CLR TVF** ، قابلیت **stream** کردن خروجی بدست آمده را دارد، بدین معنی که این خروجی نباید قبل از بازگشت از **function** ، **materialize** شوند.

مثال: یک Table-Valued Function برای بازیابی یک RSS Feed

در اینجا، ما **RSS retrieval recast** را به عنوان یک **table-valued function** در **C#** نشان می دهیم. به تطابق بین **SqlFunction annotation** در متد **(RSS_TVFFunction)** و امضاء **(signature)** متد **(FillTVFFunction)** ، دقت کنید.

```

using System;
using System.Data;
using System.Data.Sql;
using System.Data.SqlTypes;
using Microsoft.SqlServer.Server;
using System.Xml.XPath;
using System.Collections;

```

```

public partial class UserDefinedFunctions
{
    [SqlFunction(FillRowMethodName = "FillTVFRow",
        TableDefinition = "Title nvarchar(250), " +
            "PublicationDate datetime, " +
            "Description nvarchar(2000), " +
            "Link nvarchar(1000)")
    ]
    public static IEnumerable RSS_TVF()
    {
        return new RssReader();
    }

    public static void FillTVFRow(object row, out SqlString str,
        out SqlDateTime date, out SqlString desc, out SqlString link)
    {
        // split each object array
        object[] rowarr = (object[])row;
        str = (SqlString)(rowarr[0]);
        date = (SqlDateTime)(rowarr[1]);
        desc = (SqlString)(rowarr[2]);
        link = (SqlString)(rowarr[3]);
    }
}

public class RssReader : IEnumerable
{
    XPathDocument doc;
    XPathNavigator nav;

    // Construct helper class, initializing metadata for the results
    // reading from the RSS feed, creating the iterator
    public RssReader(string site)
    {
        // Retrieve the RSS feed
        //doc = new XPathDocument("http://msdn.microsoft.com/sql/rss.xml");
        doc = new XPathDocument(site);
        nav = doc.CreateNavigator();
    }

    public IEnumerator GetEnumerator()
    {
        return new RSSEnumerator(this);
    }

    private class RSSEnumerator : IEnumerator
    {
        XPathNodeIterator i;
        Object[] current;
        RssReader reader;

        public RSSEnumerator(RssReader reader)
        {
            this.reader = reader;
            Reset();
        }
    }
}

```

```

    }

    public void Reset()
    {
        i = reader.nav.Select("//item");
    }

    public bool MoveNext()
    {
        if (i.MoveNext())
        {
            current = new Object[4];
            current[0] = new SqlString((string)
                i.Current.Evaluate("string(title[1]/text())"));
            current[1] = new SqlDateTime(DateTime.Parse((string)
                i.Current.Evaluate("string(pubDate[1]/text())"));
            current[2] = new SqlString((string)
                i.Current.Evaluate("string(description[1]/text())"));
            current[3] = new SqlString((string)
                i.Current.Evaluate("string(link[1]/text())"));
            return true;
        }
        else return false;
    }

    public Object Current
    {
        get
        {
            return current;
        }
    }
}
}

```

یک **query** ساده برای **consume** کردن خروجی از این جدول، اینگونه خواهد بود:

```

SELECT *
FROM RSS_TVF()

```

طبیعتاً، **query** های قویتر را می توان روی شکل **TVF** این داده، بیان کرد. با فرض اینکه ما یک تابع **CanonicalURL()** داریم که نسخه کانونیک یک **URL** را باز می گرداند، داده هایی از یک **RSS feed** را می توان با استفاده از **URL** های کانونیک به آسانی بازگرداند:

```

select title, publicationDate, description, dbo.CanonicalURL(link)
from dbo.RSS_TVF()
order by publicationDate

```

توجه داشته باشید که در مثال بالا، ما از قابلیت‌های **stream** کردن **TVF** استفاده نمی‌کنیم، زیرا ما کل **RSS feed** را **consume** می‌کنیم، یک **navigator** در بالا درست می‌کنیم، و سپس آیتم‌های مجزا را هنگامی که **MoveNext()** فراخوانده می‌شود، تکرار می‌کند. اما، **consume** کردن خروجی از یک **Web source** و تکرار **XML** تولید شده با یک **XmlReader**، با استفاده از **streaming API** ممکن است. قابل ذکر است که با فرض وجود تفاوت مدل اجرا بین **table-valued functions** در **CLR** و **T-SQ**، تفاوتی بزرگ ممکن است مشاهده شود، مخصوصاً در سناریوهایی که در آنها **stream** کردن خروجی ممکن است.

مثال crack: کردن Scalar ها در Row ها

معمولاً در برنامه نیاز داریم که چندین پارامتر ورودی را به صورت همزمان ارسال کنیم. مثلاً، امکان دارد یک **order processing system** نیاز به یک **stored procedure** داشته باشد که یک **order** را در جدول **order** ها قرار می‌دهد. امکان دارد یک پارامتر ورودی مطلوب یک **stored procedure**، در **order**، **line-items** باشد؛ اما، این موضوع با این محدودیت روبرو می‌شود که **T-SQL** از پارامترهای چندگانه ساپورت نمی‌کند، و فاقد **collection** ها و **array** ها است.

یک راه حل، **encode** کردن **collection** به عنوان یک **scalar value** است – مثلاً به عنوان یک **nvarchar** یا **xml** و ارسال آن به عنوان یک پارامتر ورودی به **stored procedure**. **Stored procedure** می‌تواند از **table-valued function** که **scalar input** را می‌گیرد و آن را تبدیل به دسته ای از **row** ها می‌کند، استفاده می‌کند، و سپس می‌تواند در یک جدول **line-items** یا تغییر یافته (**manipulated**) قرار گیرد.

در حالیکه **table-valued function** را می‌توان در **T-SQL** نوشت، اما اگر در **CLR** نوشته شود، **performance** بهتری خواهد داشت. زیرا می‌تواند از **string manipulation function** ها در **System.Text** **namespace** استفاده بهینه ببرد، همچنین انجامش هم بسیار ساده است.

مثال زیر، پیاده سازی یک **table-valued function** را نشان می‌دهد که یک **input string** را که توسط یک نقطه ویرگول جدا شده را می‌گیرد و قطعه ها را به شکل دسته ای از **row** ها باز می‌گرداند.

در: Visual Basic .NET

```
Imports System.Collections
Imports System.Data.SqlTypes
Imports Microsoft.SqlServer.Server
```

```
Partial Public Class UserDefinedFunctions
```

```
    ' This needs to return an IEnumerable, but since an array
    ' does, in this case we do not need to define a new class
    ' that implements it: we can simply return the array.
    "FillRow", _
    TableDefinition:="value nvarchar(60)"> _
    Public Shared Function GetStrings(ByVal str As SqlString) _
    As IEnumerable
```

```

        Return str.Value.Split(";")
    End Function

    ' This method does the decoding of the row object. Since the
    ' row is already a string, this method is trivial. Note that
    ' this method is pointed to by the annotation on the
    ' GetString method.
    Public Shared Sub FillRow(ByVal row As Object, _
        ByRef str As String)

        str = CType(row, String)
    End Sub

End Class

```

در: C#

```

using System.Collections;
using System.Data.SqlTypes;
using Microsoft.SqlServer.Server;

public partial class UserDefinedFunctions
{
    /*
    * This needs to return an IEnumerable, but since an array
    * does, in this case we do not need to define a new class
    * that implements it: we can simply return the array.
    */
    [SqlFunction(FillRowMethodName = "FillRow",
        TableDefinition = "value nvarchar(60)")]
    public static IEnumerable GetString(SqlString str)
    {
        return str.Value.Split(';');
    }

    /*
    * This method does the decoding of the row object. Since the
    * row is already a string, this method is trivial. Note that
    * this method is pointed to by the annotation on the
    * GetString method.
    */
    public static void FillRow(object row, out string str)
    {
        str = (string)row;
    }
}

```